

De Pel·lícula

L'ÚS DEL VIDEO EN UN CRÈDIT DE SÍNTESI

IES Montsoriu. Arbúcies. <http://www.xtec.es/iesmontsoriu>

A l'IES Montsoriu d'Arbúcies hem fet un Crèdit de Síntesi "**De pel·lícula**".

A segon d'ESO l'eix temàtic és el món cinema, i els continguts segueixen tres fils conductors:

- **Els descobriments i els invents que han fet possible el cinema**, és a dir, conèixer quina és la base tecnològica del cinema, especialment en els seus inicis.
- **Els gèneres cinematogràfics i el llenguatge del cinema**: el guió, la música, els efectes, l'espai, el temps,... és a dir els aspectes teòrics que va bé saber per entendre millor una pel·lícula i que us ajudaran a fer un guió.
- **La realització d'un guió i la seva representació**. És a dir a partir d'un argument, triar una situació, fer un guió i representar una escena tenint en compte alguns dels elements del llenguatge del cinema. La representació va ser filmada amb càmera de video, cosa que va suposar un repte i una fita motivadora.

Les activitats consisteixen en: veure pel·lícules o muntatges musicals de pel·lícules, anar al Museu del Cinema de Girona, treballar terminologia cinematogràfica, construir una cambra fosca i un zoòtrop, fer càlculs matemàtics (velocitat de projecció, metratges, costos de producció),

preparar i assajar un guió per representar-lo amb elements decoratius i de vestuari. Posteriorment vàrem veure els enregistraments de les representacions, amb el lliurament simbòlic d'Oscars en una cerimònia que molts qualificarien de casolana, però ben segur simpàtica.

PLA ACTIVITATS DEL CRÈDIT DE SÍNTESI «DE PEL·LÍCULA» DE 2n D'ESO. 18 a 22 de març de 2002

	ACTIVITATS	TIPUS D'ACCIÓ	Area predominants i associades	GRUPS (18 grups)
1	ORIENTACIONS I PRESENTACIÓ DEL CRÈDIT	Lectura, atenció, oral.	ORIENTACIONS Tutoria	(sessió de tutoria prèvia)
2	COMENCEM AMB UNA PEL·LÍCULA B/N: TIEMPOS MODERNOS	VISIONAT FILM Exercicis escrits	Socials Lleng, VIP,	TOTS JUNTS LLAR Reserva dia 18
3	GÈNERES CINEMATogrÀFICS PROPOSTA DE GUIÓ ESCENA	Llegir, relacionar, retallar, enganxar Elaboració escrita (argument, descripció de personatges, diàlegs, acotacions, altres elements ...	Llengües Totes	3 AULES (6+6+6) ?
4	TERMINOLOGIA CINEMATogrÀFICA EN ANGLÈS	Traducció, consulta diccionari i material complementari	Anglès	Simultani amb música 2 aules (9 grups)
5	MUSEU CINEMA Visita al museu Taller de música i cinema Taller de llanterna màgica CINE (segons <i>cartellera</i>)	Observació i recollida de dades Visió i audició Realització amb tasques repartides	Totes	TOTS TOT EL DIA Acompanyants Ferran, Edmon, Núria i Jordi Reserva dia 19
6	EL ZOOTROP LA CAMBRA FOSCA	Construcció retallable Construcció amb elements reutilitzats.	Tecno Natu	3 AULES (18 ZOOTROPS, GRUPS)
7	SOBRE LA TÉCNICA 1. Velocitat fotogrames/segon 2. Càmera ràpida 3. Càmera lenta 4. Longitud d'un rotllo 5. Fotogrames 6. Mides de pel·lícula SOBRE ECONOMIA Pressupost d'una pel·lícula.	Càlcul	Matem	3 AULES

8	EL PAPER DE LA MÚSICA EN EL CINEMA Música descriptiva Les pel·lícules musicals Frases musicals SELECCIÓ DE PEL·LÍCULES MUSICALS	Exercicis Visió i audició	Música	AUDIÓ 9 grups (simultani amb anglès) AUDIO o LLAR JUBILATS JUNTS RESERVA DIA 21
9	ORIENTACIONS PER A LA REPRESENTACIÓ. ASSAIGS	Distribució cooperativa de tasques. Preparació dels elements Memorització. Dramatització	Totes. Treball en grups	3 AULES
10	REPRESENTACIÓ Diàlegs Expressió corporal Efectes, música, ...	Realització cooperativa de tasques. Preparació dels elements Memorització. Dramatització	Ed. Física, Llengües Altres	3 AULES 3 FILMADORES 3 CINTES

LLENGUATGE CINEMATogrÀFIC I REPRESENTACIÓ D'UNA ESCENA

La representació d'una escena s'ha de planificar bé i per això hem de conèixer els elements del llenguatge cinematogràfic i les limitacions del lloc on filmarem. No tot el que planifiquem serà possible, però una actuació, els diàlegs, narració en off, música, elements de decorat i vestuari, sí que ho seran. Per això, tot seguit teniu un quadre on hi ha bona part dels elements del llenguatge del cinema, alguns conceptes a

tenir en compte i unes orientacions de cares a la representació de l'escena per tal de poder-la fer amb els mitjans que disposarem. Recordeu que la filmació de l'escena comença quan de darrera la càmera es diu: **LLUM, CÀMERA, ACCIÓ** i se sent el soroll curt i sec de la **claqueta**.

ELEMENTS	CONCEPTES	ORIENTACIONS PER A REPRESENTAR L'ESCENA
ESPAI	Exterior Interior Decorats, fons, ... Atrezzo: mobiliari, estris... Vestuari, complements,...	Els decorats estan condicionats per l'espai disponible en un aula i no es podrà fer un decorat complex. Sí en canvi que es poden posar elements que suggereixin l'espai escènic que siguin ràpids d'instal·lar i treure. En el guió tècnic podeu explicar tots els detalls que posaríeu en el decorat, <i>atrezzo</i> , vestuari, però a l'hora de representar-ho busqueu elements representatius i senzills .
TEMPS	Real Condensat Allargat Lineal Paral·lel Flash back Salt al futur El·lipsi	La proposta diu que l'escena ha de durar tres minuts , sembla poc però fer-ho bé representa molta dedicació. Per tant treballareu en temps real . Una vegada la claqueta indiqui l'inici de l'escena, la <i>càmera</i> no s'haurà d'aturar. Es important que porteu ben assajats els textos, entrades de personatges en escena, etc. i els temps ben cronometrats.

RITME	Lent, normal, ràpid	Hem de preveure un ritme normal, amb les accions i diàlegs ben encadenats dintre de l'escena
MOVIMENT	Càmera fixa Panoràmica horitzontal, vertical, obliqua, circular Translació (<i>travelling</i>), <i>zoom</i> ,	La càmera serà fixa , enfocant sempre a la mateixa part de l'escenari. Quan prepareu l'escena heu de tenir present això, és la situació que s'assembla més a una escena de teatre.
ESCALA	Pla general (PG), mitjà (PM), americà (PA), primer pla (PP), primeríssim pla (PPP), pla detall (PD).	En el guió tècnic de l'escena heu de preveure un pla general , també semblant a un escenari de teatre.
ANGULACIONS	Normal Picat Contrapicat	En el guió tècnic heu de preveure una angulació normal .
IL·LUMINACIÓ	Natural / artificial Frontal Lateral Contrallum	La il·luminació que disposarem serà la llum natural que entra per les finestres.
COLOR	Blanc i negre Colors naturals Colors alterats	La cinta (que serà de vídeo i no un film de cel·luloide) serà en colors naturals .
GESTOS, ACTUACIÓ	Situació en l'escenari Moviments de l'actor/actriu (protagonista, antagonista,...) gesticulació, desplaçaments per l'escenari, Especialistes Figurants	Els personatges han de situar-se en l'escenari de manera que no es tapin els uns als altres, que se'ls vegi la cara (de front o de perfil) , especialment si parlen. El guió ha de preveure com es mouran i es desplaçaran els personatges . Si es preveuen caigudes, capgirells, etc... poden ser accions dels especialistes
SO	Paraula: monòlegs, diàlegs, converses, veu off, So: sorolls, efectes sonors Silencis	La presa de so serà el micro de la càmera, dirigit cap a l'escenari . Haureu de parlar amb veu alta i clara, vocalitzant per a que s'entengui. El guió literari ha de seguir les orientacions de la proposta d'activitat , segons el gènere escollit. Podreu disposar d'un magnetòfon cassette el dia de la representació al costat de la càmera. Si preveieu música, heu d'enregistrar vosaltres una cinta a casa vostra i buscar algú que s'encarregui de posar-la en marxa o aturar en el moment que el guió ho indiqui.

ESTRUCTURA NARRATIVA	Arrancada Desenvolupament Desenllaç	Us heu d'imaginar l'escena en una narració més àmplia i per tant haureu de situar-la en una de les tres parts de l'estructura narrativa.
MUNTATGE (unió de plans escenes i seqüències)	Tall Fosa Encadenat Cortineta Escombrat	Donat que filmarem una escena en un sol pla, no podreu fer cap muntatge, però sí que podeu imaginar-vos el que succeeix abans i després i donar-ho a entendre durant la representació.